

Вода – джерело усякого життя

З найдавніших часів вода вважається джерелом усякого життя. Поклоняючись живій воді, давні українці з особливою пошаною ставилися до води. Тому здавна охороняли та прикрашали джерела й криниці, наділяючи їх цілющими й магічними властивостями. Вважали, що велику чудодійну силу має *непочата вода з криниці*. Її дівчата використовували для чарів і різного роду святкових обрядів. У ній купали немовлят. Нею користувалися, щоб зняти зурочення або вилікувати хворобу. Особливо цілющою вважали *йорданську воду* (освячену на Водохреща). Нею виливали хворих, кропили усі кути в хаті й усе господарство, щоб ніяке зло не підступило. Важливість цієї чарівної рідини важко переоцінити, звідси й культ води. Вода вважається в народі святою, але не будь-яка: святою вважається тільки «непочата» вода, тобто не «забруднена» якимось дотиком, або освячена спеціальним обрядом. У наших обрядових піснях вимагається, *щоб воду для ритуального вжитку брати неодмінно з трьох, або семи (святі числа) криниць*. Найчастіше вода виступає як *символ парування, розмножування*. Так, існує *обряд спільного вмивання молодих на весіллі*: ідуть до криниці, ставлять молодих перед нею та покривають їм голови рушником. Не

скидаючи рушника, вони мусять умитися, втертися тим самим рушником і тоді вже верталися додому.

Вода також завжди була **символом чистоти**. Тому надзвичайно великим гріхом є плювати у воду. Вважається, що вона відмовляється приймати в себе щось нечисте. Звідси й звичай топити відьом або виявляти злочинця: обвинуваченого кидали у воду, і якщо він топився, то його вважали невинним, а коли залишався на поверхні, то був винен. На цьому ж віруванні збудовано й прокляття: «Вода б його не протанула!», тобто: щоб його, як великого злочинця, і вода до себе не прийняла. Чиста вода є магічним засобом для очищення людей як фізичного, так і морального. Але це ще й **засіб зцілення**. Батько, благословляючи молоду, вживав звичайної формули: **«Будь здорова, як вода, будь весела, як весна, будь багата, як осінь, будь родюча, як земля»**. Вода – це символ руху: «Бодай він не мав пристановища, як та вода!». Вода – це уособлення міцності, всесильності: «Яка вода м'яка, а камінь зглодже» .